

TRI ODYSEY MARTINA KUKUČÍNA. Katalóg k výstave. Zost. Mária Rapošová. Martin : Slovenská národná knižnica, 2020. 56 s.

Dana Hučková

DOI: <https://doi.org/10.31577/slovlit.2020.67.5.12>

V autorskej koncepcii a kurátorskej príprave PhDr. Márie Rapošovej, kurátorky Literárneho múzea Slovenskej národnej knižnice v Martine, bola v priebehu roka 2020 realizovaná v priestoroch Literárneho múzea SNK a potom vo vestibule sídelnej budovy SNK výstava *Tri odysey Martina Kukučina*. K projektu bol vydaný aj kvalitný výstavný katalóg, ktorý v knižnej podobe ďalej zachytáva jedinečnú koncepciu aj prezentované, doposiaľ neznáme archívne materiály. Tri časti – *Odysea života*, *Odysea ostatkov* a *Odysea sochy* – ukazujú život autora, jeho pozíciu v dobovom spoločensko-kultúrnom vedomí i oživovanie jeho odkazu v kultúrnej pamäti. Východiskom sú Kukučínove putovania počas celého jeho života po Uhorsku, Čechách, Maďarsku, Rakúsku, Čile, Argentíne a Francúzsku. V ďalšej časti sa pozornosť presúva na prevážanie jeho ostatkov zo Slavónie, kde umrel, do Záhrebu, kde mal štátny pohreb. Po niekoľkých mesiacoch od pohrebu sa realizovala posmrtná cesta M. Kukučina na Slovensko – jeho truhlu prevážali chorvátske železnice v osobitnom, dovtedy nepoužitom

vagóne cez Chorvátsko, Slovinsko a Rakúsko do Bratislavy. Po dvojdňovom vystavení na katafalku v Slovenskom národnom divadle v Bratislave prevoz vlakom pokračoval. So zastávkami a pietnymi rozlúčkami v Trnave, Novom Meste nad Váhom, Trenčíne a Žiline vlak nakoniec dorazil 28. októbra 1928 večer do Turčianskeho Sv. Martina. Motív putovania dopĺňa odysea sochy M. Kukučina, ktorú vytvoril sochár Ivan Meštrović. Jej sledovanie umožnili M. Rapošovej kontakty s Normou Leigh Rudinskou, ktorá sa spolu s manželom zaslúžila o jej záchranu, keďže socha existovala iba v sadrovom prevedení. Manželia Rudinskí zaplatili dva bronzové odliatky a po rôznych administratívnych problémoch a obštrukciách vybavili aj ich prevoz. Prvý odliatok bol umiestnený v parku Slovenského kultúrneho a duchovného strediska v Galte v Kanade a druhý pred knižnicou Oregonskej štátnej univerzity. V poradí tretí odliatok bol odhalený 24. mája 1984 v Medickej záhrade v Bratislave. Príležitostná publikácia sa vyznačuje originálnou koncepciou a vysokou dokumentárnou hodnotou.

Mgr. Dana Hučková, CSc.
Ústav slovenskej literatúry SAV
Dúbravská cesta 9
841 04 Bratislava
Slovenská republika
E-mail: Dana.Huckova@savba.sk